

ЕКОНОМІЧНА СТІЙКІСТЬ ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Ревуцька А.О., к.е.н, доцент,

Ніколайчик В.Ю.,

Черниш О.І.

Уманський національний університет садівництва

Значимість досліджень методів управління економічної стійкості підприємства зумовлені тим, що в умовах сучасної економіки на підприємство діє багато різноманітних негативних факторів, які можуть похитнути його стабільне та прибуткове існування. Будь-яке підприємство як соціально-економічна система незалежно від галузевої приналежності і форми власності може успішно функціонувати у зовнішньому середовищі, якщо воно має відповідний запас стійкості, який дає змогу освоювати нові ринкові правила гри, нові способи фінансово-господарської діяльності і змінюватися з тією ж швидкістю, що й зовнішнє середовище [1].

Основною метою управління економічної стійкості підприємств є пошук і вибір основних кількісних показників-індикаторів їх фінансово-господарської діяльності. Визначення ґрунтується на таких принципах:

- виділення найбільш значущих показників, що впливають на економічну стійкість підприємства, оскільки необмеженість показників носитиме характер ускладненості для практичної реалізації;
- згрупування показників повинне забезпечувати моніторинг взаємозв'язку показника з факторами ендогенного та екзогенного середовища для подальших рішень та необхідності усунення негативного впливу факторів на економічну стійкість підприємств легкої промисловості;
- показники-індикатори мають бути зрозумілими щодо методики їх розрахунку;
- економічна оцінка стійкості повинна розраховуватися для конкретних умов конкретної галузі [1].

Можна погодитися і з тими дослідниками, які стверджують, що значна кількість запропонованих методичних підходів до розрахунку економічної стійкості носить не комплексний характер, тому не дає змоги повною мірою забезпечити підприємців, особливо легкої промисловості, дієвим інструментарієм ефективного управління в сучасних глобалізованих умовах.

Сьогодні однією з проблем оцінки економічної стійкості підприємств є відсутність якісного інструментарію вибору варіацій управлінських рішень. Частіше вибір показників науковці базують на визначенні складників, які визначаються сутністю і значенням у діяльності підприємства, що відображають лише окремі аспекти економіки підприємства. Методи оцінки перспективних рівнів економічної стійкості повинні враховувати й ті зміни, які відбуваються безпосередньо на підприємстві під впливом трансформаційних процесів (наприклад, в організаційній культурі).

Стійкість повинна забезпечуватися в будь-яких умовах і ситуаціях, що виникають як у зовнішньому та внутрішньому середовищі [2].

Спроб визначення економічної стійкості з урахуванням рівня організаційної культури підприємства та його впливу як однієї з головних конкурентних переваг у легкій промисловості не виявлено. Подолати обмеження зазначених методик економічної стійкості можливо лише шляхом застосування інтегрального підходу, який охоплював би найважливіші показники, що оцінюють усі аспекти діяльності підприємств легкої промисловості, в тому числі й рівня організаційної культури.

Своєю чергою, структурні складники економічної стійкості формуються групою часткових показників, кожен з яких має різну статистичну вагу. Визначення ваги оцінюється експертним методом. Удосконалюючи теоретико-методологічне підґрунтя стосовно підходів до визначення економічної стійкості було виокремлено групу показників, які характеризують параметри внутрішнього середовища та ефективність суб'єкта господарювання.

Перша група показників є головним компонентом визначення економічної стійкості і визначає фінансову стійкість підприємства.

Друга група показників визначає виробничу стійкість підприємства, яка показує рівень технічного та технологічного забезпечення, організацію виробництва та дасть змогу своєчасно здійснити модернізацію основних фондів відповідно вимогам сучасної конкурентоспроможної якості продукції.

Третя група включає показники, що враховують практичний досвід економічно розвинених країн, які доводять, що успіх підприємств тісно пов'язаний із застосуванням маркетингової діяльності.

Четверта група оцінює інноваційно-інвестиційний стан підприємства. Сучасні трансформаційні перетворення ринку змінюють стратегію і тактику управління підприємством [2].

У результаті проведеного дослідження можна зробити висновок, що такий вплив на результати праці промислово-виробничого персоналу, фінансово-господарську діяльність підприємства, його конкурентні позиції на ринку, на економічну стійкість і стабільність здійснює головна компонента підприємства – організаційна культура.

Отже, оцінювання економічної стійкості підприємства та розроблення подальших стратегій повинні враховувати рівень організаційної культури підприємства.

Література:

1. Сергєєва О.В. Управління економічною стійкістю торговельного підприємства: автореф. дис. канд. екон. наук: спец. 08.00.04 / О.В. Сергєєва. – Донецьк, 2009. – 23 с.
2. Ячменьова В.М. Забезпечення стійкості діяльності промислових підприємств: автореф. дис. докт. екон. наук: спец. 08.00.04 / В.М. Ячменьова. – Луганськ, 2008. – 32 с.